

Yol, Allah'ın Rızasını Kazanma, Allah'ın Sevgili Kulu Olma Yolu!

Eûzübillâhimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm

el-Hamdülillâhi rabbi'l-âlemîn hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn. Nahmedühû kemâ yenbeği li-celâli vechihî ve lî-azîmi sultânih. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ hayra halkihî tâc-i ruûsinâ ve tabîb-i kulûbinâ ve kurretu uyûninâ membai's-sıdkı ve's-sefâ habîbillâhi Muhammedini'l-Mustafâ ve âlihî ve sahbihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ. Emmâ ba'd:

Çok aziz ve pek muhterem cemaat-i müslimîn, değerli mü'min kardeşlerim!

Rabbü'l-âlemîn, Mâlikü'l-mülk, hâlıkımız Allahu Teâlâ hazretlerinin selamı, rahmeti, bereketi, ihsanâtı, ikramâtı dünyada ve âhirette üzerinize olsun. Ekremü'l-ekremîn olan Rabbimiz sizlere, bizlere, sevdiklerimize ve geçmişlerimize dünyanın ve âhiretin bildiğimiz

bilmediğimiz her türlü nimetlerini fazl u kere-
miyle ihsan ve ikram eylesin.

Rahmet-i Rahmân'ın cûşa geldiği, rahmet
deryasının taşıp coştığı mâh-ı gufrân Rama-
zan, sevinçle karışık hüznümüzün arasında
mâzîde kaldı.

Mü'minin niyeti daima icraatından ve
amelinden daha hayırlıdır; çünkü kalbi paktır,
temizdir.

Onun için Ramazan'ın bittiği şu günde
Efendimiz'in bayram olduğunu hadîs-i şerîfiyle
ihsan ve ilan ettiği *lyd-i saîd-i fıtr*'ımızda şim-
diden niyet ediyoruz ki;

Rabbimiz sağlık, âfiyet versin, nice Rama-
zanlar'a çikalım. Oruçları tutacağız, hatim-
lerle teravih namazlarını kılacağız, Kur'ân-ı
Kerîm üzerinde aşk ile şevk ile gayretlerimizi
arttıracacağız. Ramazan'daki umre; hacca be-
deldir, hac gibi kıymetlidir. Allah'ın nasip et-
mesiyle umreler yapacağız. Ramazan'ın son on
gününde Allah'ın mescitlerinde ibadet için
itikâf eylemek Efendimiz'in başımızın tacı
sünnetidir, itikâflar yapacağız. Rabbimizin rı-
zasını almaya vesile olacak ne türlü ibadât,

taat, hayrât ve hasenât varsa malımızla, bedenimizle her türlü imkân ve müktesebatımızla -şahit ol yâ Rabbi- niyet ettik, onları yapacağız.

Ramazan geride kaldı ama önümüzde Ramazanlara niyetimiz bu. Rabbimiz'in lütfu çoktur. Bizden niyet etmesi, dua etmesi, boyun bükmesi, tazarru etmesi, istemesi; O'ndan da ihsan, ikram etmesi, rahmet etmesi, bahşetmesi. Bizim şanımıza bu yakışır, O'nun şanına o yakışır.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve âlihî ve sellem* Efendimiz hazretleri;

مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ

Men sâme ramadâne imânen vahtisâben gufira lehû mâ tekaddeme min zenbihî. “Kim Ramazan’ı iman ile inanarak, Allah’a bağlanarak, sevabını Rabbü’l-âlemîn’den ümit ederek, tahmin ederek, hesap ederek, iktisap ederek, oruç tutarak geçirir ise geçmiş günahları silinir, af olunur, bağışlanır, temizlenir!” buyuruyor.

Peygamber Efendimiz bizlere müjde veriyor. Kendimizi annemizden doğduğumuz gündeki gibi temiz hissediyoruz. Çünkü Rabbimiz vaadi üzere günahlarımızı affetmiştir diye düşünüyoruz.

Rabbimizin dergâhına, izzetine, şanına layık amel, ibadet, hayır ve hasenâtı O'na layık şekilde yapmanın, O'na layık ibadet etmenin imkânı yok. Çünkü biz insanoğulları âciz, zalûm, cehûl mahlûklarız. Alimlerimiz küçücük bir irade-i cüz'iyemiz olduğunu beyan ediyorlar ki bu irade-i cüz'iyen ile o niyetinle hayrı iste, hakkı iste, doğruyu iste! Ama yaparsın ama yapamazsın; kudret, kuvvet Rabbu'l-âlemîn'in elinde!

لا حول ولا قوة إلا بالله العلي العظيم

Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhi'l-aliyyi'l-azîm.

لا قوة على طاعة الله إلا بتوفيق الله

Lâ kuvvete alâ tâatillâh illâ bi-tevfikillâh.

Allah tevîkîni refîk etmedikçe insanlar ibadet etmeye güç yetiremez. Allah tevîkîni refîk ederse nasip ederse olabilir.

Lâ kuvvete alâ tâatillâh illâ bi-tevfîkillâh.

Günahtan ayrılmaya, kesilmeye de ancak yine O'nun tevîki yâr olursa, nasip olursa insan o zaman [muvaffak olabilir].

و الله يحيى و يميت

Vallahu yuhyî ve yumît.¹

يَهْدِي و يُضِلُّ

Yehdî ve yudill.

Her şey O'nun elindedir, kudretindedir!

O hâlde kulun elinde ne var?

Elimizde bir şey yok! Elimiz boş ama gözümüzde gözyaşı var, dilimizde dua var. İki şeyimiz var: gözümüzün yaşı, boynumuzu büküp

¹ 3 / Âl-i İmrân, 156

Allahu Teâlâ hazretlerinden dua ve niyaz etmek. O da dua edeni seviyor.

Rabbü'l-âlemîn isteyenini seviyor. Dünya zenginleri istenildiği zaman, çok istenilirse bıkar; âlemlerin Rabbi dua edilmezse istenmezse o zaman gazap ediyor.

مَنْ لَمْ يَدْعُ اللَّهَ غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ

Men lem yed'ullâhe gadiballâhu aleyhi.

“Kim Allah’a dua etmezse Allah dua etmeyene gazap eder, dua edene ihsan eder.”

Dua etmeyi teşvik ediyor.

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

*Ve kâle rabbükümü'd-ûnî estecibleküm.*²

“Bana dua edin, ben sizin duanızı karşılıksız koymam. Ama dünyada ama ukbâda, âhirette ama istediğinizi ama istediğinizden âlâsını verir.” buyuruyor.

Biz de yüzümüzün karasına bakmadan, elimizin boşluğunu bile bile boş elimizi dolu dolu gözlerle dergâh-ı izzete açıyoruz:

² 40/Mü'min, 60.

“Yâ Rabbi! Zikrinde, şüküründe, hüsn-i ibadetinde bize yardım eyle!” diyoruz.

اللَّهُمَّ اَعِنَّا عَلَى شُكْرِكَ وَذِكْرِكَ وَحُسْنِ
عِبَادَتِكَ

Allahümme einnâ alâ edâi zikrike ve şükrike ve hüsnî ibâdetike.

“Zikir de senden, nasip olursa olur. Şükür de sen nasip edersen yapılır. Güzel kulluk da sen tevfiğini refik edersen nasip olur...” diye biliyoruz. Boynumuzu büküyoruz, istiyoruz.

Rabbimiz bir göz yumup açıncaya kadar, *lem hay basar*'da, bir göz kapayıp açıncaya kadar zaman içinde bile bizi kendi nefsimize bırakmasın! Yolundan ayırmasın. Rızasına aykırı iş yaptırmamasın. Rızasına ters yerde bulundurmasın. Rızasına aykırı sözü söyletmesin, aykırı düşünceyi düşündürtmesin. Rızasına aykırı işe niyet bile ettirmesin. Hâdî isminden onu niyaz ediyoruz.

Aziz ve muhterem, değerli ve kıymetli kardeşlerim!

Şair diyor ki;

*Sanman ki felek devr ile şâm u seher ey-
ler*

Her vâkıanın âkıbetinden haber eyler

“Sanmayın ki gökyüzü dönüp de akşamlar sabah olup da geceler gündüz olup dönüp durup da sabah oluyor, akşam oluyor. Lisan-ı hâl ile devr-i felek bize her işin sonunu haber veriyor.”

*Sanman ki felek devr ile şâm u seher ey-
ler*

Her vâkıanın âkıbetinden haber eyler

Her vâkıanın akıbeti acaba ne ola?

Her vâkıanın akıbeti son bulmak, fâni olmak! Bu dünya fâni dünya, bu dünya gelip geçici, muvakkat dünya! Bu dünya yok olucu, yok olmaya mahkûm dünya! Hiçliğe mahkûm dünya! Bâki olan Allah! Ebedî olan, hâlidî olan, sermedî olan cennet nimetleri!

Müslümanlığın yeni zuhur ettiği, o Efendimiz'in peygamberliğini yeni yeni ilan ettiği zamanda büyük şair Lebîd b. Rebia gelmiş, şiir okuyor:

Elâ küllü şey'in mâ halallâhe bâtilu

Ve külli nâimin lâ mahalete zâilu

diye kasidesine başlamış.

“Dikkat edin ki Allah’tan başka her şey boştur, kıymetsizdir, değersizdir, bâtıldır.”

Kenarda da Osman b. Maz’ûn *radıyallahu anh* dinliyormuş. [Lebîd b. Rebia] kabileden gelmiş, kabile şairi, büyük şair diyorlar. Daha henüz müslüman olmamış. Müslümanların da sayısı az. [Lebîd b. Rebia] Kâbe’nin karşısında meydanda bir şiir söylüyor, bakalım ne söyleyecek?..

[Osman b. Maz’ûn] mü’min! [Lebîd b. Rebia] şair, henüz daha mü’min değil! Kabileden gelmiş, daha Resûlullah’ı duymamış, daha İslâm’a gelmemiş ama Allah’tan başka her şeyin boş olduğunu bilecek bir irfanı da var. “Allah’tan başka her şey boş!” diyor. Osman b. Maz’ûn *radıyallahu anh* mü’min, kenarda dinliyor. Demiş ki;

Sadakte. “Doğru söyledin!”

[Lebîd b. Rebia] biraz yan bakmış:

“Dur bakalım, şiirimi bitireyim, ne diye hemen doğru söylüyorsun, yanlış söylüyorsun...”

Sonra bir şeye doğru veya yanlış demek selahiyet ister, hocalık ister, bilgi ister! Talebe söyler, hocası;

“Doğru söyledin!” der. “Doğru!” demek, tasdik etmek kolay bir şey değil!

[Lebîd b. Rebia] biraz bir yan bakmış, yutkunmuş, ikinci mısraı okumuş:

“Her nimet de sona ericidir, her nimet şeksiz şüphesiz sona ericidir!” deyince Osman b. Maz’ûn yine müdahale etmiş. Demiş ki;

“Hayır, cennet nimeti zail olmaz. Mü’minlere Allah’ın verdiği cennet nimeti ebedî!”

هُمُ فِيهَا خَالِدُونَ

Hüm fî hâ hâlidûn.

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا

Hâlidîne fî hâ ebedâ.

“Âyetlerde böyle bildiriliyor, senin sözün yanlış!” demiş. Şair etrafına bakmış:

“Ey Kureyş! Ben eskiden geldiğim zaman şiirlerimi okurdum, kimse çıt çıkartmazdı. Bu ne oluyor?”

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Her olaydan ibret almamız lazım geliyor. Ben de âcizâne kalemimle, mecmualarda yazdım:

Bulduğunuz toplantılarda hak söylenirse; “Doğru söyledin, ben de sana katılıyorum.” deyin! Yanlış söylenirse; “Bu sözün yanlıştır, hata ediyorsun.” deyin! Doğruya destek olmuş olursunuz, o topluluk dağılmadan onlara eğriyi, eğriliğini ikaz etmiş olursunuz.

Sahâbe-i kirâm nasıl, durduğu yerde duruyor mu?

Doğruya doğru, eğriye eğri diye söylüyor.

Bu devr-i feleğin bize bildirdiği hâdise nedir?

a. **Katıldığınız Toplantılarda Sahâbe-i Kirâm Gibi Doğruya Doğru, Eğriye Eğri Diye Söyleyin**

Dünyanın fâniliği.

Sanman ki felek devr ile şâm u seher eyler

Her vâkıanın âkıbetinden haber eyler

Şu koca kubbenin altında muazzam, muhteşem bir yadigârın içindeyiz. Ecdad yadigârının içindeyiz. Arkadaşlarla konuştuğumuz zaman dediler ki; “Süleymaniye Camii vakit namazlarında boş gibidir, tenhadır.”

Yüreğim burkuldu. Süleymaniye Camii bize ecdâdımızın yadigârı!

Aldın hezâr bütgedeyi mescîd eyledin

Nâkûs yerlerinde okuttun ezanları

Minnet Hüdâ’ya ki zât-ı şerîfin eyleyip sâid

Nâm-ı şerîfin eyledi hem gâzî hem şehîd

diye Sultân-ı Şuarâ Bâkî’nin methettiği Kânûnî Sultan Süleyman; muhteşem, haşmetli, şevketli Kânûnî Süleyman’ın Camisi.

Ama Kânûnî sadece bu camiyi yapmamış:

Aldın hezâr bütgedeyi mescîd eyledin

“Ey hükümdar! Bin tane puthaneyi fethedip mescide döndürdün!”

Burada durmadı ki! Ömrü seferle geçti. Uzun ömrü, uzun saltanatı îlâ-yı kelimetullah, gaza ve cihat ile geçti.

Aldın hezâr bütgedeyi mescîd eyledin

“Diyarları aldın. Burada puta tapılmasın, Allah’a ibadet eylensin, diye nice nice puthaneyi fethedince mescide çevirdin!”

Nâkûs yerlerinde okuttun ezanları

“Çan çalınan kulelerde çanları indirttin, *Allahu ekber* dedirttin!”

Öyle bir padişah! Binlerce mescit, binlerce hayrât u hasenât, günlerce, aylarca, yıllarca cihat...

Hem de nasıl cihat?

En son seferi de cihat yolunda! Seferde iken ömrü sona ermiş. Vefatının zamanı da seferde! Basiretli vezirler vefatını ordudan saklamışlar ama padişah ölmüş. Padişah ordunun

içindeyken dünyasını değiştirmiş. Otağ kurulu-
yor ama otağın içinde o şevketli padişah artık
yok. Vefat etmiş.

Hangi yolda?

Cihat yolunda, Allah yolunda cihat eder-
ken!

Nasıl dua ediyoruz?

Ya rabbi!

Hatim dualarımızda, derslerimizin arka-
sındaki dualarda el açıyoruz, diyoruz ki;

“Yâ Rabbi! Bize hüsn-ü hâtime nasip eyle!
Âhir ömrümüzde sevdiğin bir hâl üzereyken ru-
humuzu teslim etmeyi, can emanetimizi sana
sevdiğin bir kul olarak vermemizi nasip eyle!
Vefatımız hac yolunda olsun, umre yolunda ol-
sun! Vefatımız fîsebîlillâh cihat yolunda olsun!
Yahut vefatımız namaz için camiye giderken
olsun! Veyahut vefatımız namaz içinde, namaz
kılarken secde hâlindeyken olsun!..” diyoruz.

“Sevdiğin bir hâl üzereyken sevdiğin bir
yoldayken dilimiz zikrinle meşgulken dilimiz
seni *Allah Allah* diye zikrederken gözümüzden
perdeler kaldırılıp da âhiretteki, cennetteki

köşklerimizi bize göster de sevine sevine ruhumuzu teslim edelim yâ Rabbi!.." diye dua ediyoruz.

O nasıl vefat etmiş?

Allah yolunda cihat ederken!

Dualarla Allah yolunda gaza etmek için buradan çıkmışlar, yolda canını teslim etmiş. [Süleymaniye Camii'nde] ön tarafta metfun oluyor, yatmış bulunuyor, türbesi orada mevcut.

Bu büyük [Süleymaniye] cami Osmanlı Devlet-i Âliyyesi'nin en ihtişamlı zamanının en nadide, en müstesna, en şâheser, en ciddî mimarî eserlerinden biri. Minarelerin ucu Osmanlı sanatının zirvesini sembolize ediyor.

Nasıl bir sanat?

Öyle bir sanat ki Osmanlı'nın heybetini, vakarını, ciddiyetini gösteriyor. Osmanlı mimarı Mimar Koca Sinan hazretleri kocaman cami yapmış; arka tarafta bir sanduka sığacak kadar, küçücük türbesi var.

Neden?

Mütevazı, mütevazı insan!

Bu koca cami güzelliği nerede?

Nakşında değil, mimarisindeki asalette!
Estetiğinde, estetiğindeki ciddiyette! Süs de
var ama vakara, heybete yakışan bir süs var!

Her şeyiyle cihanın tanıdığı, hayran ol-
duğu, hayret ettiği Osmanlı'nın müstesna bir
eser. Bu teknolojiyi küçümsemeyin! 1500'lü
yıllarda yapılmış olan bir caminin iki bin yıla-
rına gelirken -beş yüz sene geçmiş- bir yerinde
bir çatlaklık yok, çinilerinde bir çatlama, dö-
külme yok, kubbesinde bir dağılma yok!

Ayasofya Camii'nin dört tarafına İslâm'ın
minareleri çakılmasaydı o kubbe darmadağın
dağılırdı!

Neden?

Kubbe basıncı etraftaki duvarları çatlat-
maya başlamış bile zaten! Hesap düzgün değil!
Ama buranın mimarı Koca Sinan; Arap mimari-
sini görmüş, Selçuklu mimarisinin aşinası, Bal-
kan mimarisine vâkıf! Ömrü cami, çeşme,
köprü, medrese yaptırmakla geçmiş, taş yont-
makla, eser bırakmakla geçmiş.

Osmanlı'nın her şeyi muhteşem! Osmanlı'nın o zaman yaptırdığı mihraptaki çinilerin kırmızı rengini yirminci yüzyılda hâlâ bulamıyorlar. Bu çiniler meşhurdur, antikadır. Bu çinilerin kırmızı rengi dünyanın hiçbir yerinde yoktur, daha çiniciler bulamamıştır.

Böyle bir abidenin içindeyiz!

Camiler Allah'ın evleridir. Camileri mü'minler ihyâ eder. Camilerin binası, ihyâsı cemaatle olur. Cemaat varsa cami memnun, cemaat yoksa cami mahzundur. Onun için dedik ki; “Şevketli hünkârın, Osmanlılar'ın en muhteşem abidesi olan bu muhteşem mabedi [Süleymaniye Camii] cemaatle dolsun, bayramı orada yapalım!”

Osmanlı ecdadımızın vakarını, asaletini, heybetini, hizmetini, izzetini, din-i mübîne sadakatini görelim, yaşayalım, teneffüs edelim diye buradayız.

Allah cümle hayrât u hasenât sahiplerinden, onlardan, sizlerden ve geçmişlerinizden razı olsun.

Süleymaniye bizim ecdâd yadigârı gözü-müzün bebeği nadide bir kültür eserimiz ama

Süleymaniye bizim için bir de [Mehmed Zahid Kotku] Hocamız'ın metfeninin ve merkadinin olduğu yer olması dolayısıyla bizim camimiz!

Kimin camisi?

Bizim camimiz!

Neden?

b. Hocalarımızın Kabirleri Burada Olduğu İçin Süleymaniye Bizim Camimizdir

[Mehmed Zahid Kotku] Hocamız orada. Hocamız Mehmed Zâhid-i Bursevî *rahmetullahi aleyh* hazretleri, onun hocaları Gümüshaneli Ahmed Ziyâüddin Efendi hazretleri ve hulefâsı, nice evliyâullah, nice ârifler, nice fâzıllar, kâmiller burada! Onun için Süleymaniye bizim özellikle katmerli camimiz, özellikle camimiz.

İnşaallah temenni ediyorum ki -her ay mı olur, her pazar mı, her bayram mı olur- bu camide toplanmayı itiyat edelim. Cami cemaatle memnun olduğuna göre; biz camiden memnunuz, cami de bizden memnun olsun. Allah da bizden hoşnut ve razı olsun. Allah hepimize rızasına uygun işleri yapmayı nasip eylesin.

Gümüşhaneli Ahmed Ziyaüddin Hocamız meşâyih-i Nakşiyîye-i Hâlidîyye'nin meşhurlarından. Hâlid-i Bağdâdî Efendimiz'in halifelerinden birisinin hususi olarak gelip irşat ettiği müstesna bir sima. Genç yaşındayken Gümüşhane'de içine ilim ve irfan aşkı düşmüş, İstanbul'a gelmiş. İlme sımsıkı sarılmış, irfan yoluna girmiş. Babasına mektup yazmış:

“Babacığım! Beni affet, beni mâzur gör; ilim aşkı ticarete galebe çaldı. Ben gelsem senin yanında dükkânında çalışsam tabii elbet sen ondan memnun olursun ama müsaade buyur, ben burada ilim ve irfanla meşgul olayım.” diye [İstanbul'a] gelmiş olan büyük muhaddis, büyük hadis alimlerinden Gümüşhaneli Efendimiz.

Rüya görmüş:

Her taraf alevler içinde, bir caminin içinde yangın! Yukarıdan sarkıtılan bir ipe sarılıyor, tırmanıyor, kurtuluyor.

Gümüşhaneli bir genç, delikanlı olarak İstanbul'a gelmiş. Daha İstanbul'u ilk defa görüyor. O rüyayı evvelce görmüş ama Süleymaniye Camii'ne gelince bu caminin rüyasında

kendisine gösterilen cami olduğunu anlamış. İşte rüyada gördüğüm cami bu, diye ilme irfana sarılmış.

c. **Tarikat, Şeriatın Büyük Caddesi içinde İnce Bir Yoldur**

Tarikat ehli ama tarikatın yolu da şeriat tır. Şeriatın cadde-i kübrâsı içinde tarikat ince bir yoldur. Onun için tarikatımızın, tasavvufumuzun nasıl olması gerektiğini, hareketi de gösteriyor. Arkasında hadis kitabı bırakmış:

“Bunları, bu hadîs-i şerîfleri okuyup okuyup devredersiniz temenni ederim ki inşaallah kısa zamanda bir muhakkık alim olursunuz!” diye bize hadîs-i şerîfleri okumayı tavsiye eylemiş.

Allah bizi Resûlullah'ın yolundan ayırmasın! Çünkü başka yollar çıkmaz, başka yollar hakka götürmez. Bid'at dalalettir, dalalet ve sahibi cehenneme gider. Onun için yol, sünnet-i seniyye yoludur. Allahu Teâlâ hazretleri bizi o yolda dâim eylesin.

Bursalı [Mehmed] Tahir Bey diye Bursa mebusluğu da yapmış bir ârif zât var. Bizim çağımızın insanı, nesiller Osmanlı müelliflerinden hiç olmazsa bir demet tanısın diye *Osmanlı Müellifleri* isimli üç ciltlik bir eser yazmış. Osmanlı alimlerini, meşâyih-i kirâmını, tabiplerini, şairlerini, hakîmlerini anlatmış.

Orada önsözünde maksadını ifade ederken bir söz kaydedilmiş, diyor ki;

“Kadir bilen milletlerin arasından kadri bilinen insanlar zuhur eder.”

Kadir bilen milletlerin arasından kadri bilinecek büyük insanlar çıkar!

Onun için kültürümüzü, mâzîmizi, tarihimizi, ecdâdımızı, dinimizi, imanımızı, irfanımızı tanımayı en mühim iş, en temel çalışma olarak görüyoruz. İşin aslı da budur. Kültürel müesseseler bir cemiyetin ruhudur. Bir binanın sağlam temelidir.

Süleymaniye Camii yapılırken temellerinin Haliç seviyesine kadar kazıldığı söylenilir. Temel sağlam olmasaydı duvarlar çatlardı, kubbe çökerdi, direkler devrilirdi, kırılırdı. Temelin sağlam olması lazım. Sağlam temel de

bir milletin ecdâdından kendisine miras olmuş, yadigâr gelmiş olan kültürü olmuş oluyor.

Ama bizim kültürümüz İslâm! Bizim mâzîmizin her noktasında; cemiyetimizin, cemaatimizin, beldelerimizin her köşesinde İslâm var. Sanatımız İslâm, yazımız İslâm, Kur'an! Besmeleyle dükkânımız açılır, ticaretimiz İslâmî; mekteplerimiz beslemeyle açılır, sarıklı sıbyan mekteplerinde hocaefendiler *elif be* ile besmeleyle [başlar].

رب يسر ولا تعسر رب تمم بالخير

Rabbi yessir ve lâ tuassir Rabbi temmim bi'l-hayr dualarıyla, âminlerle tahsilimiz başlar; tahsilimiz İslâm. Düğünlerimiz camide başlar, nikâhlarımız camide kıyılır; ailelerimiz İslâm! Kitaplarımız besmeleyle, hamdeyle, salveyle başlar; irfanımız İslâm... Her şeyimiz İslâm!

Onun için bizim kendi mâzîmize, kendi kültürümüze sarılmamız; İslâm'ı sağlam temellere dayandırarak yeniden asrın nazarına, muasırlarımızın nazarlarına takdim etmek için

en sağlam temel. Onun için İLKSAV diye vakıf kurduk: İlim Kültür Sanat Vakfı.

İlim kuvvettir, kudrettir!

Bakın Karabağ’da harp oluyor. Bizim Azeri kardeşlerimiz cesur insanlardır, şehadetin ne olduğunu bilirler, belki bizden daha iyi bilirler ama ellerinde sadece bir tüfek var. Karşı tara-
fın elinde tanklar var, füzeler var. Düşmanı görmüyorlar bile ki bilek güreşi yapsınlar! Ne-
rede o eski devirlerdeki kılıç kılıca savaşlar?!..
Köroğlu’nun;

“Delik demir çıktı, mertlik bozuldu!” de-
diği gibi düşman karşıda yok ki! Bir füze geli-
yor; koca bina ateşler içinde kalıyor, çocuklar
yerlere saçılıyor, kanlar yerleri al kana boyu-
yor. Ortada düşman yok!

Neden?

d. İlim ve Teknik Kuvvettir

İlim ve teknik kuvvet olduğu için bizim kardeşlerimizi uzaktan uzağa telef ediyorlar.

Demek ki ilim İslâm için en önemli destek-
lerden birisi. Onun için Kur’ân-ı Kerîm’de Al-
lahu Teâlâ hazretleri;

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ

*Ve eiddû lehüm mesteta'tüm min kuvvetin.*³

buyurmuş. İlmin ve tekniğin bütün icaplarına riayet etmemiz lazım. Şu mabette, [Süleymaniye Camii'nde] 16. yüzyılın bütün tekniği kullanılmıştır ve çok sağlam bir şekilde kullanılmıştır. Şu mabedi sanırım ki bu devrin insanları yapmak isteseler ortada misal olduğu hâlde kolay kolay yapamazlar. Bunun tekniği sıradan bir teknik değildir. Denene denene süzgeçten geçmiş Osmanlı tekniğidir!

Onun için ilim vazgeçilmez metaımızdır! İlim, medeniyetin mahsulü olduğundan Çin'de bile olsa alınır. İlmin yeri yurdu yoktur, yâdı yabancıdır yoktur; ilim nerede olsa alınır. İlimi alacağız. Amerika'ya gideceğiz, Japonya'ya gideceğiz, Almanya'ya, daha başka diyarlara gideceğiz; ilmi öğreneceğiz.

“Kültür” kelimesi bizim kendi kelitemiz değil. Bizim, “kültür” kelimesi yerine “irfan” dememiz gerekir. Bir insanın irfanı. Bir insanın

³ 8/Enfâl, 60.

eûzü besmele çekip ailesinden gördüğü ilk terbiyeden, ulaştığı yaşa kadar elde ettiği bütün edep, erkân, ahlâk, bilgi, birikim, örf, âdet, töre; bunların hepsi kültürümüz, kültür. Kültür, bizim kendi malımızdır.

Avrupalılar bizim ilme olan ihtiyacımızı bildikleri için Tanzimat yapılmış, daha başka padişahlar çalışmalar, yapmışlar. Abdülaziz; “Ben bu ülkeyi bir sanayi ülkesi yapacağım!” diye azmetmiş, şu kadar fabrika kurmuşlar. İلمي istemişiz.

Avrupalılar, Batılılar, hristiyanlar bir kurnazlık yapmışlar; ilmi vermemişler, kültürü aşlamışlar!

Hâlbuki yanlış! İlim başka, ben onu istemiyorum, ötesini istiyorum. Onu ver bana, ben ilmi istiyorum. Fabrikayı kendim yapayım, uçağı, tankı kendim yapayım, teknolojiyi kendim geliştireyim...

İلمي vermemiş ama İngilizce’yi öğretmek selamlaşmadan başlıyor:

How are you? Thank you vs.

Neden kültür veriyor?

Kandırıyor! Senin istediğini vermiyor, kendisinin faydasına olan kendisinin istediği şeyi veriyor.

Onun için kendi öz benliğimizi bulalım diye, şahsiyetimizi bulalım, heyecanımızı kazanalım, ruh kuvvetini elde edelim, ruhî hastalıklardan, aşağılık kompleksinden, taklitçilikten, imansızlıktan, izansızlıktan, gafletten kurtulunsun diye ilim diyoruz, kültür diyoruz. Ama zaten ilmin ve irfanın sonucu olan bir de zevk var, sanat var. Batılılar buna estetik diyorlar. Onsuz da olmuyor.

[Süleymaniye Camii] bir cami ama camlarının güzelliğine bakın! Camları, vitrayları ne kadar güzel!.. Çinileri ne kadar güzel, kubbesi, kandilleri ne kadar güzel!.. Duvarların içine Koca Mimar [Sinan] küpler saklamış da onun için sesimiz size gümbür gümbür geliyor. Bu kandillerin hepsinin içinden isli isli yağ yandığı hâlde yukarıda is pas yoktur, çünkü hava akımı hesaplanmıştır. Her sene evimizi badana ederiz. Kış çıktıktan sonra burada öyle bir islenme durumu hiç olmamıştır. Çünkü burada hem ilim vardır hem irfan hem sanat vardır.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi ilimli irfanlı, sevdiği, razı olduğu kullarından, ârif, edîb, zarif kullarından eylesin.

Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem hazretleri buyuruyorlar ki;

“İbadetlerin makbulü, Allah tarafından sevimsisi, kabul edileni, beğenileni az bile olsa devamlı olanıdır.”

Bizim Müslümanlığımız da bir mekâna, bir zamana, bir aya münhasır olamaz! Ramazan'da müslüman, Ramazan'dan sonra Müslümanlığı bırakıyor. Hacda müslüman, umrede müslüman; umreden geldikten sonra Müslümanlığı bırakıyor. Camide müslüman, eve gittiği zaman evde hava İslâmî değil... Böyle olmaz!

Nasıl olmamız lazım?

Biz tevhid ehliyiz; bizim her şeyimiz yek-tir, birdir!

*Hakperestim arz-ı ihlâs ettiğim dergâh
bir*

Bir nefes tevhîdden ayrılmadım Allah bir

Bizim her şeyimiz bir olacak, ayrılık gayrılık olmayacak!

Nasıl olacak?

Ramazan'daki Müslümanlığımızı Ramazan'dan sonraki Müslümanlığımızla yan yana koysak renk farkı olmayacak. O Müslümanlık Ramazan'dan sonra devam etmeli. Belki Ramazan'dan sonra daha kuvvetli müslüman olmalıyız.

Neden?

Efendimiz bize öyle bir dinamizim, canlılık, cevvaliyet, öyle bir faaliyet gösteriyor ki;

من استوى يوماه فهو مغبون

Men istevâ yevmâhû fe hüve mağbûnün.

“İki günü eşit olan ziyandadır.” buyuruyor.

Benim Ramazan'ım Şevval'imle eşit bile olmayacak! Eşitse ben ziyandayım!

Nasıl olacak?

et-Terakkî ile'l-ulâ.

Müslüman, daima yüceliklere doğru devamlı bir yükselme hâlinde olacak. İlminde, irfanında, âdabında, hayrâtında hasenâtında iki günü eşit olmayacak. İkinci gün, daha sonraki gün, birinciden daha güzel olacak!

Onun için Ramazan'dan sonra Ramazan'ın içindeki hoş hâlimizi, takvâmızı, ibadet sevgimizi, Kur'ân-ı Kerîm sevgisini, hayır hasenât aşkını, nefisle mücadele şevkini bırakırsak olmaz. Daha kuvvetli olması lazım.

Koca padişah, haşmetli, şevketli Kânûnî Sultan Süleyman Han; hem şairdir hem kılıç erbabıdır, silahşördür, *sâhibü's-seyfi ve'l-kalem!* Bir elinde kılıç bir elinde kalem! Kılıç, kahramanlığı sembolize eder; kalem, irfanı sembolize eder.

Mâliki rikâbi'l-ümem şâh-ı türkü ve'l-arabî ve'l-acem sâhibü's-seyfi ve'l-kalem.

Bu caminin imamı nasıl olacak?

Ergün Göze kardeşimiz yazmış. Ben Avrupa'daydım, arkadaşlar anlattılar, çok güzel:

Kânûnî Süleyman, Süleymaniye Camii'ne tayin olacak imam nasıl olsun istemiş?

“Çok güzel silah kullansın. Boylu poslu, yakışıklı olsun. Edebiyatı kuvvetli olsun. Hitabeti çok latif olsun. Sesi gayet güzel olsun. Güzel ata binsin. Kur’ân-ı Kerîm’i güzel bilsin. İlmi irfanı yerinde olsun...” Şartları sayılmış. “Hatta hatta burada imam olacak zât-ı muhteremin hanımını bile güzel bir hanım olsun!” diye şart koşmuş.

Onu neden koştüğünü erbabı bilir.

Müslüman namus timsalidir. Müslüman aile reisidir. Bizim irfan yolumuza prensip olarak girmiştir:

Nazar ber kadem.

Müslümanın gözü kapısından dışarı çıktıktan sonra pabucunun ucunda olacak, etrafa bakmayacak.

Neden?

Göz günah kapısıdır. Birinci bakış normaldir, ikinci baktırtan şeytandır. İkinci defa baktırtan, dönüp baktırtan şeytandır. Kışkırtıyor, yine bak da arkasından fitne çıkacak.

النَّظْرُ سَهْمٌ مِنْ سِهَامِ إِبْلِيسَ مَسْمُومَةٌ

en-Nazaru sehmün min sihâmi iblîse mesmûmetün. “Bir baktı mı bakış şeytanın zehirli oklarından bir oktur; gittiği yere saplandı mı zehirler.”

Onun için gözü yerde olacak, gönlü ailesinde olacak!

Hele bir dinleyin! Eski zaman insanların aile, zevc ve zevcenin, hanımın efendisine, efendinin hanımına hitabını hele bir dinleyin. Hele bir okuyun!

Mübarek İbrahim Hakkı-i Erzurumî hazretleri İstanbul'a teşrif eylemiş. Erzurum'dan geze geze gelmiş. İstanbul'dan Erzurum'a mübarek zevcesine bir mektup yazıyor. Okumak lazım. Ne güzel ifadeler kullanıyor, nasıl bir sadakate bağlı, nasıl bir hürmet duyuyor?!..

Osmanlı'nın hanımı hanımefendidir, efendisi de beyefendidir. Hanımı; beyefendisine hizmeti, cenneti kazanmanın bir sebebi bilir. Beyi; hanımefendiyi korumayı, çocukları himaye etmeyi, onlara izzet ve ikram etmeyi cenneti kazanmanın bir vesilesi bilir. Osmanlı

kültürü bu! Onun için mübarek cennetmekân padişah onu da koymuş.

Muhterem kardeşlerim!

Bizim bir eksiğimiz var: Biz gençlerimize “Müslüman olun!” diyoruz ama model göstermiyoruz. Model göstermediğimiz için çocuk bıyığını ya Clark Gable’ın veya Douglas Fairbanks’ın veyahut Mao’nun veya bilmem kimin bıyığına benzetiyor. Sarkık bıyık, kalkan bıyık, kaytan bıyık, ince bıyık, kalın bıyık... Başka modeller. Başka modelleri kendisine [esas alıyor]; James Bond’u esas alıyor, başka isimleri esas alıyor.

Biz ecdadımızı, mübarek büyüklerimizi önümüze numune olarak koymalıyız.

“Salih insanların anıldığı yere Allah’ın rahmeti iner!”

Abdullah b. Mübârek hazretleri gençlerin bir modelidir. Gençler ona uysunlar.

Abdullah b. Mübârek nasıl bir kimse?

Abdullah b. Mübârek asrının bir numaralı alimi. Şarkın alimi! İslâm âleminin; üç kıtaya

yayılmış İslâm âleminin, şarkın en alim şahsı
Abdullah b. Mübârek!

Büyük mezhep imamlarından birisiyle görüşmüşler. Mezhep imamı bir soru soruyor; o da onun yanına kadar yanaşıyor, diz çöküyor, fıs fıs cevap veriyor.

“Ey mezhep imamı! Bana bir soru sordun, ben senin bildiğin insanlardan değilim, benim ilmim irfanım şöyle yücedir. Ben şöyle bilgi küpüyüm, yüksek sesle bir konuşayım da herkes benim ne kadar alim olduğumu anlasın. Sen beni imtihan mı ediyorsun, gör bakalım benim bilgimin ne kadar yüksek olduğunu...” filan gibi bir jestle çatır çatır konuşmuyor. Dizinin dibine sokuluyor, diz çöküyor. O mübarek öyle cevaplar vermiş ki mezhep imamı;

“Böyle edepli insan görmedim, böyle bilgi deryası insan görmedim!” diyor.

Edep var, ilim var!

Bizim Abdulhâlîk-ı Gücdüvânî Efendimiz hazretleri ne buyuruyor?

“Evladım, ilim öğreniyorsun ama ilmin yanında irfan da öğren, takvâyı da öğren.” diyor.

Emin olun, bir üniversite hocası, bir emekli profesör olarak kesinlikle, yüzde yüz söylüyorum: Kuru ilim, kuru bilgi insana kemâlât kazandırmıyor. Siz de çevrenizden görüyorsunuzdur, biliyorsunuzdur: Profesör unvanı, doktor unvanı, ordinaryüs unvanı insana kemâlât kazandırmaya yetmiyor.

Neden?

İlim bir kanattır. Kuş bir kanatla uçmaz. Öteki kanadı irfandır. İlim de olacak edep de olacak. Onun için bize bilgi küpü, devrilmiş kütüphane, kitap faresi, çok bilgili, lafazan, çenebaz insan lazım değil! Bize Abdullah b. Mübârek gibi alim insan lazım, ama edepli insan lazım, mütevazı insan lazım.

Abdullah b. Mübârek hazretleri hacca gidecekmiş. Herkes geliyor:

“Efendim, sizin kafilenize biz de katılımlım, biz de sizinle beraber hacca gelelim, olur mu?..”

Şakacı, latifeci adam. Demiş ki;

“Olur ama paralarınızı, keselerinizi bana vereceksiniz. Keseleri bana vereceksiniz, yol

masrafını ben yapacağım, para bende bulunacak. İşin muhasebesi bende olacak.”

“Olur efendim. Canımız feda...” demişler. Keseleri getirmişler, teslim etmişler. Herkesin kesesinin üstüne yazmış: “Filancanın para kesesi, falancanın para kesesi...”

Bir büyük kasaya, büyük bir sandığa koymuşlar; kâfile yola çıkmış.

Bir şehre gelmişler. Soruyor:

“İhtiyacınız nedir?”

Hepsini alıyorlar. Bağdat’a gelmişler. İstekler, hediyeler alınıyor. Medine-i Münevvere’ye gelmişler, hediyeler alınıyor. Mekke-i Mükerreme’ye gelmişler, haccı yapmışlar, hediyeler alınıyor. Tekrar dönüşe geçmişler.

Herkes hac yaptığı için tabii memnun. Zaten alim zât; irfan sofraları, güzel konuşmalar, sohbetler, gece seyahatleri, ay altında Kur’an okuyarak, ilahiler söyleyerek, kim bilir ne güzel bir yolculuk... Dönüyorlar. Horasanlı Abdullah b. Mürârek hazretleri, konağında bir ziyafet veriyor. Bütün hacı arkadaşlarını ve başka

tanıdıklarını çağırıyor. Çok nadide, güzel yemekler, tatlılar ikram ediyor. Herkes hayran kalıyor, bu diyarda bu yemekler kolay bulunmaz, çok pahalı ama o herkese ikram ediyor.

Yemekler bittikten sonra artık şerbet mi içerler, bizim yaptığımız gibi sıcak bir şeyler mi?.. Biz şimdi çay-kahve diyoruz, o zaman herhalde yoktu.

İş geçtikten sonra, namazlar kılındıktan sonra hacdan önce keseleri koyduğu sandığı ortaya getiriyor, kimsenin kesesinin ağzını bile açmamış, sandığı hacca bile götürmemiş! Herkesin kesesini eline veriyor!

Haccın masrafını kim yaptı?

Abdullah b. Mübârek yaptı! Böyle cömert insan!

Bizim Adana, Mersin, Tarsus tarafına savaşa gelmiş. O zaman buraları hudut; bu tarafta Bizanslılar var, o tarafta müslümanlar var. Savaşa gelmiş, cihat etmiş. Bir sene cihada gidermiş, bir sene Horasan'dan hacca gidermiş, bir sene de ticaret edermiş. Zamanını üçe bölmüş, üçlü bir periyotla daima böyle yapıyor.

Muhterem kardeşlerim!

Anadolu'daki bir savaşta, düşman karşıya diziliyor, müslümanlar da bu tarafa diziliyorlar.

Oradan zırlı, atlı birisi çıkıyor, atını şahlandırıyor:

“Var mı benimle çarpışacak bir er?” diye er diliyor.

Herkes bekleşirken müslümanların tarafından bakıyorlar ki babayiğit, koca bir pehlivan, Herkül gibi bir şey, müslümanların saflarının arasından bir atlı atını sürüp meydana, karşı tarafa, onun karşısına çıkıyor. Ama yüzü peçeli, kimse görmüyor, yüzü kapalı. Kılıcını çekiyor:

“Hadi bakalım, ermişsin, görelim erliğini!”

Düşmanla çarpışıyor, düşmanı deviriyor. Müslüman, düşmanı yeniyor. Hemen düşman saflarından ikinci bir atlı atını sürüyor, geliyor:

“Hadi bakalım, benim de işimi gör, görelim!”

Bir savaş yapmış. Bir insan bir kişiyle greşir. Böyle ikinciyle de çarpışıyor, onu da haklıyor. İslâm ordusu heyecanlanıyor. *Allahu ekber* diyorlar, *mşaallah* diyorlar. İkiniciyi de hakladı diye onu da devirince bir atlı daha çıkıyor, atını sürüyor. Kılıcını kalkanını, mızrağını almış, saldırıyor. Onunla da çarpışıyor. Üç kişi! İnsanın nefesi dayanamaz. Boks maçı bile olsa bunun rauntları var, arada dinlenmesi var, menajer havluyu [atıyor]... Bu can pazarı, kolay bir şey değil!

ncy de deviriyor. Ordu coşuyor, ayağa kalkıyor, *Allahu ekber*, *mşaallah* diyorlar. Dördüncü düşman çıkıyor, dördüncü düşmanı da yeniyor! Dördüncü düşmanı da tepeliyor. Kimse çıkamıyor karşısına!

Dönüyor, İslâm safları arasına geliyor. Müslümanlar etrafına alıyorlar. Peeli adam, kim olduğu belli değil.

Kim bu adam peçeli, erkek pee takar mı, neden peçeli?..

Tevazuundan peçeli! Yaptığı işi Allah rızası için yaptığından! Gösteriş için yapmadığından, yaptığı amel-i sâlih'in sevabını Allah'tan beklediği için peçesi var.

Bir tanesi dayanamıyor, yanına gidiyor:

“Aç şu peçeni yahu!” diye bir fırsattan istifade peçesini bir kaldırıyor...

Kim?

e. Büyük alim, büyük tüccar, cömert, mutasavvıf, silahşör, büyük kahraman Abdullah b. Mübârek!

Abdullah b. Mübârek! Büyük alim, büyük tüccar, cömert, mutasavvıf, silahşör, büyük kahraman Abdullah b. Mübârek!

Yeni nesiller bunları öğrensin! Tommisk'ten fayda yok! Tommiks'ten, Pekos Bill'den fayda yok! Abdullah b. Mübârek'i öğrenin! Çocuklarınıza Abdullah b. Mübârekler'i öğretin, Gümüşhaneli hazretlerini, Muhammed Zahid Efendi hazretlerini öğretin, evliyâullahı, salihleri öğretin! Akşamları peygamberlerin hayatından ibretler okuyun! Televizyon sahneleri karşısında zamanlarınızı telef

etmeyin! Televizyon makinesi telefisyon makinesi olmasın!

Biliyor musunuz Şuayip *aleyhisselam* kim? Biliyor musunuz İshak *aleyhisselam*? Soruyorum, içinizden kendi kendinize cevap verin! İshak *aleyhisselam* kimmiş, ne zaman yaşamış, ne iş yapmış, özelliği neymiş?..

Çoğu kimse bilmez!

Peygamberler Allah'ın sevgili, seçkin kulları; bir insan onları bilmezse olur mu?

Sahâbe-i kirâmı bileceksiniz! Peygamber Efendimiz'in sîret-i seniyyesini bileceksiniz, sünnet-i şerîfesini bileceksiniz, nasâyihini, tavsiyesini bileceksiniz. Evliyâullahı bileceksiniz, mâzîmizi, kültürümüzü, kahramanlarımızı bileceksiniz...

Kadir bileceksiniz ki ailenizden kadri bilinen evlat yetişecek!

Allahu Teâlâ hazretleri imanımıza, İslâm'ımıza, ibadet ve taatimize fütur vermesin! İki günümüzü müsavi etmesin! İkinci günümüzü birinci günümüzden âlâ eylesin! İbâdet ve taatte bizleri dâim eylesin! Bizi

Kur'ân-ı Kerîm'in hadimleri eylesin! Din-i mübin-i İslâm'ın hizmetçileri eylesin! Îlâ-yı kelimetullah için şarka, garba, şimale, cenûbe sefer eden Allah erleri eylesin! Allah bizi nefse ve şeytana uydurmasın! Allah bizi fâni dünyaya, bir hiçe gönül bağlayan gafillerden etmesin!

Bu büyük padişah [Kânûnî Sultan Süleyman] şair, koca divanı var. Şiirdeki adı Muhibbî.

“Muhip olan, Allah'ı seven bir kimseye mensup bir kimse.” demek. “Ben kendim muhibbim, kendim Allah'ı sevenim, âşıkım.” demiyor da “Sevenin kuluyum.” demek istiyor. İsimdeki güzelliğe bak: Muhibbî! “Kendim muhibbim.” demiyor, “Muhibbe bağlıyım.” demek istiyor. Demek ki bir ârif kimseye intisabı var.

Diyor ki;

Nefs hazzın ey Muhibbî virmegil hayvan-sıfât

Zabt-ı nefis et ârif ol âlemde insanlık budur

Sözün güzelliğine bak! Bunu padişah söylüyor!

Padişah deyince bizim aklımıza harem geliyor, çalgı çengi, keyif geliyor, divan geliyor, uzanma geliyor, meyve sinileri, tabakları, tep-sileri geliyor, harem ağaları geliyor...

Bak padişah ne diyor?

Nefs hazzın ey Muhibbî virmegil hayvan-sıfât

“Nefsinin, nefs-i emmârenin arzularını yapma! İstediklerini verme, hevâ-yı nefse uyma ey Muhibbî!” diyor. Kendisine söylüyor. Padişah; sarayı var, hazineleri, ordusu, imkânı var, elini çalsa kaç tane [hizmetkârı] gelir.

Kendisine hitaben, nefesine; “Nefsinin ar-zusunu verme ey Muhibbî, ey Kânûnî!” diyor.

Zabt-ı nefis et ârif ol, âlemde insanlık bu-dur

“Nefsine hâkim ol, nefsini zapt et, zabt u rabt altına, kontrol altına al! İnsan ârif olmazsa irfan sahibi olmazsa insan olamaz. Nefsinin arzularını verirse hayvan gibi o mertebede kalır!” demek istiyor.

İşin iç yüzünü nasıl biliyor, nasıl biliyor cennetin yolunu, nasıl biliyor yüksek insan olmanın nereden geçtiğini, nereye geldiğini, nereden geçtiğini?!..

Nefis diye bir şeyi bugün içimizde kaç kişi biliyor?

أعدى عدوك نفسك التي بين جنبيك

A'dâ aduvvüke nefsükelletî beyne cenbeyke.

“En büyük düşmanın senin kendi içinde kendi nefsin!” diye nefsi kaç kişi biliyor? Kaç kişi nefsiyle cihat ediyor? Kaç kişi nefsinin kendisine düşman olduğunu ve sözünün dinlenmemesi, hevâ-yı nefse uyulmaması gerektiğini hayatında prensip edinmiş de o prensiplere göre yaşıyor? Kaç kişi nefsinin Allah için zapt ediyor da ârif oluyor da insanlık mertebesini buluyor? Nerede nefis terbiye mektepleri? Nerede irfan mektepleri?!..

Bizim Profesör Yusuf Ziya [Binatlı] Hocamız, Gümüşhaneli [Ahmed Ziyâüddin] Hocamız'ın halifelerinden birisinin oğludur. Yusuf Ziya Binatlı, hukuk profesörü hocamız.

“Biz gençliğimizde birbirimize sorardık...”
diyor.

Şimdi bizim birbirimize sorduğumuza bakın, onun sorduğuna bakın:

“Birbirimize şöyle sorardık: Mirim, siz hangi dergâhtan feyiz alıyorsunuz?..”

Mirim; “komutanım, emirim” demek. Karşısındakine böyle hitap edermiş.

“Hangi irfan mektebinde okuyorsunuz?”
demek istiyor.

Evet, bir mektep var; imam-hatip okulu, ilâhiyat fakültesi, yüksek İslâm enstitüsü, hukuk fakültesi, edebiyat fakültesi... Bu mektep, bilgi veren yerler.

Bilgi veren yerler bunlar da, terbiye veren yer neresi? Ahlâk veren yer, edep öğreten yer neresi?

“Mirim, siz hangi irfan membaından feyiz alırsınız, diye sorardık.” diyor.

Şimdi ne soruyorlar?

“Hangi takımı tutuyorsun? Fenerbahçeli misin Beşiktaşlı mısın? Hangi sinemaya gideceksin?..”

Hangi boş işle, malayaniyle meşgul olacak; herkes onu düşünüyor!

f. Yol, Allah'ın rızasını kazanma, Allah'ın sevgili kulu olma yolu!

Onun için kendimize gelelim! Kendi kıymetlerimizi bilelim, büyüklerimizden ibret alalım! Kur'ân-ı Kerîm'e sarılalım, Resûlullah'ın sünnet-i seniyesine uyalım. Çünkü yol, Allah'ın rızasını kazanma yolu! Allah'ın sevgili kulu olma yolu Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılmaktır! Onun için Gümüşhaneli [Ahmed Ziyâüddin] Hocamız bize *Râmûzü'l-ehâdîs* kitabını “Bunu okuyun.” diye vermiştir. Bizim terbiyemiz için onu bize salık vermiştir, tavsiye etmiştir.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi yolunda dâim eylesin! Şeriat-ı Garrâ-yı Ahmediyye'nin ahkâmına aşına ve onun mucibince amel eyleyip rızâ-ı Bârî'ye ulaşanlardan eylesin! Zabt-ı nefis eyleyip insanlık mertebesini bulanlardan, insan-ı kâmil olanlardan eylesin! Tasavvufun, tarikatın âdabına aşinâ olup Yunus Emreler

gibi, Eşrefoğlu Rûmîler gibi, İbrahim Hakkı Erzurumîler gibi, o büyüklerimiz gibi [Süleymaniye Camii haziresinde] metfun bulunan büyüklerimiz gibi ârif olmayı nasip eylesin! Allah Teâlâ hazretlerinin huzuruna sevdiği bir kul olarak varmayı nasip eylesin! Allah'ın cennetine davet ettiği kul olmak şerefine erdirdin!

يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ
رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً فَادْخُلِي فِي عِبَادِي وَادْخُلِي
جَنَّتِي

Yâ eyyütehe'n-nefsü'l-mutmainne ircî ilâ rabbiki râdiyeten merdiyyeh fedhulî fî ibâdî vedhulî cennetî.

diye o daveti kulaklarımıza duyursun! Cennet içre, Habîb-i Kibriyâ'sına, evliyâsına komşu eylesin. Cemâliyle cümlemizi müşerref eylesin!

Bi-hürmeti esmâihi'l-hüsnâ ve bi-hürmeti habîbihi'l-müctebâ ve bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-Fâtiha...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
3 Şevvâl 1412 / 05.04.1992
Süleymaniye Camii/ İstanbul

[Bütün MÜBAREK GÜN VE GECELER SOHBET-
LERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

